

Aan : AB
Datum vergadering : 6 april 2023
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Karin Noordanus en Joan van Amersfoort
Onderwerp : Vaststellen Actualisatie Bovenregionaal Plan JeugdhulpPlus
Bijlage(n) : 1) Bijlage 1, Actualisatie bovenregionaal plan JZ+ versie
23022023 definitief
: 2) Bijlage 2, Rapportage toekomstbestendig jeugdzorgPlus
22 december 2022 def
: 3) Bijlage 3, brief VWS IBT d.d. 2 februari 2023
: 4) Bijlage 4, Verdeelsleutels
: 5) Bijlage 5, brief VWS aan Tweede Kamer d.d. 3 februari
2023
: 6) Bijlage 6, conceptbrief aanbieding bovenregionaal plan
JHP
: 7) Bijlage 7, routekaart VNG en VWS

1. Inleiding

In navolging van de regiovisie willen wij JeugdhulpPlus (dit is gesloten jeugdhulp, hierna JHP) zoveel mogelijk afbouwen en in plaats daarvan meer intensieve ambulante jeugdhulpvormen en kleinschalige verblijfsvoorzieningen in de regio voor de kinderen die dat nodig hebben inzetten. De afbouw van JHP gaat echter sneller dan voorzien. Deze positieve ontwikkeling heeft echter ook nadelige gevolgen. Dit betreft met name de financiële situatie van de jeugdhulpaanbieders die JHP aanbieden. Het risico ontstaat dat deze jeugdhulpaanbieders niet door kunnen, terwijl de gemeenten wel de plicht hebben om te zorgen voor continuïteit van zorg voor deze kwetsbare kinderen.

De knellende financiële situatie van de aanbieders komt onder meer omdat de vaste lasten die de aanbieders van gesloten jeugdhulp hebben (o.a. huisvestingslasten en personeelslasten) gelijk blijven tegenover teruglopende inkomsten door de dalende instroom. In ons landsdeel Zuidwest (alle jeugdhulpregio's binnen Zuid-Holland) zijn iHUB en Schakenbosch gecontracteerd door de vijf jeugdhulpregio's voor JHP. De staatssecretaris van VWS heeft alle gemeenten en regio's in het landsdeel onder interbestuurlijk toezicht (hierna: IBT) geplaatst om continuïteit van zorg voor deze zorgvorm te garanderen. VWS heeft in dat kader coördinerend gemeente Rotterdam in december 2022 gevraagd om het bovenregionale plan JHP te actualiseren.

In deze agendapost vragen wij u het geactualiseerde bovenregionaal plan (bijlage 1) vast te stellen als kader voor de continuïteitsplannen van de aanbieders iHUB en Schakenbosch. In het kader van het IBT moeten alle gemeenten/regio's van het landsdeel dit plan vaststellen. Coördinerend gemeente Rotterdam treedt op basis van dit plan de komende periode landelijk met de andere 10 coördinerende gemeenten onder regie van VWS in overleg om te zorgen dat

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

1

p/a Gemeente Rotterdam
Jeugd en Onderwijs
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam
www.jeugdhulprijnmond.nl

de afbouw van JHP gecontroleerd verloopt. In de brief die de staatssecretaris van VWS aan de Tweede Kamer heeft verzonden (zie bijlage 5) geeft hij aan dat de bijpassende financiële randvoorwaarden worden ingebed in de discussie over de Hervormingsagenda.

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- Het vaststellen van het geactualiseerde bovenregionaal plan JeugdhulpPlus (bijlage 1).
- Aanbieders de opdracht geven om dit plan te verwerken in hun continuïteitsplannen.
- Het bovenregionaal plan met bijgevoegde conceptbrief ter informatie delen met de gemeenteraden.

3. Toelichting

Staatssecretaris van VWS, Van Ooijen, heeft in november 2022 in landsdeel Zuidwest besloten om de GRJR (en de andere jeugdhulpregio's/gemeenten in Zuid-Holland) onder trede 2 van het IBT te stellen. Het IBT heeft als doel de continuïteit van zorg te waarborgen aan jeugdigen met een machtiging gesloten jeugdhulp in de regio Zuidwest voor zowel de korte als de lange termijn. Trede 2 wil zeggen dat de staatssecretaris vinger aan de pols houdt door middel van fact-finding en geregelde bestuurlijke overleggen met de twee portefeuillehouders van de accounthoudende gemeenten/regio's Den Haag/Rijnmond. Zie de brief van VWS in bijlage 3.

Sinds 2019 zien we de aantallen jeugdigen in JHP harder teruglopen dan verwacht. Dit is enerzijds een gewenste ontwikkeling. Tegelijkertijd zorgt dit voor financiële problematiek bij de aanbieders die deze zorg leveren. Regio's zijn vanuit de wet verplicht om de continuïteit van zorg voor cruciale jeugdhulp, waaronder JHP, te borgen. Dat zorgt ervoor dat met deze aanbieders (iHUB en Schakenbosch) afspraken gemaakt moeten worden om tot een goede borging te komen. Deze gesprekken voeren wij bovenregionaal als landsdeel met deze twee aanbieders.

Het landsdeel pakt dit vraagstuk gezamenlijk en planmatig aan. Als eerste stap heeft AEF de opdracht van ons landsdeel gekregen onderzoek te doen om tot een onderbouwde inschatting te komen van de toekomstige vraag naar gesloten bedden en alternatieve zorg. Dit onderzoek heeft in december 2022 plaatsgevonden. Zie voor de resultaten van dit onderzoek bijlage 2.

Het AEF-onderzoek is vervolgens gebruikt om - op verzoek van VWS (zie volgende alinea) - het bovenregionale plan JHP uit 2021 te actualiseren. Zie bijlage 1. De uitgangspunten van dit plan zijn op 10 februari 2023 besproken met beide aanbieders en begin maart zijn de scenario's gedeeld in een bestuurlijk gesprek. Op 9 maart 2023 heeft in het bovenregionale bestuurlijke stuurgroep (bestaande uit de bestuurders van de vijf jeugdhulpregio's in Zuidwest) aan wethouder Buijt (als bestuurder van de coördinerend gemeente) geadviseerd om dit plan voor besluitvorming in alle regio's/gemeenten vrij te geven.

De VNG en het ministerie van VWS hebben op advies van de Jeugdautoriteit aan de 11 coördinerende gemeenten in Nederland gevraagd om hun bovenregionaal plan 'af- en ombouw gesloten jeugdhulp' uiterlijk op 1 februari 2023 te actualiseren en daarna halfjaarlijks. Als coördinerend gemeente is gemeente Rotterdam verantwoordelijk voor de actualisatie van het bovenregionaal plan Zuidwest. De actualisatie betreft dezelfde doelgroep als het oorspronkelijke

plan, namelijk de gesloten jeugdhulp. Rotterdam dient het plan na vaststelling in alle regio's van Zuidwest in bij VWS. Dit valt onder de afspraken die VWS in het kader van het IBT monitort.

Daarnaast dient het bovenregionaal plan als kader voor de continuïteitsplannen van de aanbieders iHUB en Schakenbosch. Onder regie van gemeenten stellen iHUB en Schakenbosch de komende maanden continuïteitsplannen op. Uitgangspunt voor het continuïteitsplan is een duurzaam rendabele exploitatie.

In deze agendapost vragen wij u het bovenregionaal plan vast te stellen, zodat de aanbieders iHUB en Schakenbosch hun continuïteitsplannen kunnen gaan opstellen.

Uitgangspunten bovenregionaal plan JHP

In het bovenregionale plan stellen we de intensieve zorgbehoefte meer centraal in plaats van inrichten van het zorglandschap rondom doelgroepen. Dit leidt tot de volgende concrete uitgangspunten voor het landsdeel:

- Hybride werken: schakelen in maatregelen open-gesloten (AEF-rapport, bijlage 2)
- Flexibel werken: geslotenheid als onderdeel integraal traject
- 1 of 2 locaties totaal in Zuidwest op basis van onderwijsorganisatie als leidend principe
- Kinderen onder 12 jaar niet langer gesloten plaatsen (omvorming naar 12- naar 'open' in 2023)
- 1-1-2024: Max. capaciteit 90 bedden in en voor Zuidwest + aanvullend hybride bedden (aannee ca. 45 o.b.v. capaciteit 1-1-2023)
- 1-1-2025: Ambitie max. capaciteit naar 54 + aanvullend hybride bedden
- Het aantal jongeren met herkomst Zuidwest, in zorg geplaatst bij een JeugdzorgPlus instelling op peildatum 1-1-2023 is 135. Dit aantal is uitgangspunt voor de opbouw van toekomstscenario's van locaties en capaciteit (aantal bedden).

Om te komen tot nadere ontwikkeling en invulling van (een mix van) alternatieven werken de jeugdhulpregio's samen met aanbieders en verwijzers in het regionale zorglandschap een regionale aanpak uit. Gedacht wordt om gebruik te maken van het bovenregionale expertisenetwerk (BREN) en kennis en kunde van gesloten aanbieders om escalatie naar geslotenheid te voorkomen.

Elke jeugdhulpregio levert voor de volgende actualisatie een plan van aanpak hiervoor aan. Dit is nodig om de beweging te maken naar verdere afbouw van bedden richting 55 bedden en de uitvoering van de routekaart VNG (bijlage 7).

Toekomstig zorglandschap 2024/2025

Bovenstaande uitgangspunten hebben geleid tot een opzet voor 2 scenario's:

1. Scenario 1 Centraal in het landsdeel
 - Alle intensieve zorg met een gesloten machtiging centraal in het landsdeel
 - Centrale locatie biedt alle benodigde expertisen in Zuidwest (1-1-2025)
 - Bergse Bos omvorming 12', '0 gesloten' (uitgangspunt Zuidwest)
 - Harreveld: verplaatsing expertise, afbouw naar '0 gesloten uit Zuidwest' (uitgangspunt Zuidwest)
 - 1 centrale locatie, daarnaast een kleinschalige voorziening t.b.v. afstand dader-slachtoffer
 - Voorwaarde: organisatie van onderwijs

- Totale maximale toekomstige capaciteit 90-54 (AEF)
 - Voor 2024 ambitie van 45 hybride bedden
2. Scenario 2 Twee locaties
- Alle intensieve zorg met een gesloten machtiging verdelen over 2 locaties
 - Locaties bieden alle benodigde expertisen in Zuidwest (1-1-2025)
 - Bergse Bos omvorming 12^e, '0 gesloten' (uitgangspunt Zuidwest)
 - Harreveld: verplaatsing expertise, afbouw naar '0 gesloten uit Zuidwest' (uitgangspunt Zuidwest)
 - Voorwaarde: organisatie van onderwijs
 - Totale maximale toekomstige capaciteit 90-54 (AEF)
 - Voor 2024 ambitie van 45 hybride bedden

In april vindt in de Bovenregionale Stuurgroep besluitvorming plaats over het voorkeursscenario. Dit aan de hand van het afwegingskader, de risico-inventarisatie en doorrekeningen en na overleg met de twee aanbieders.

4. Consequenties

Consequenties voor inkoop/bekostigingsmodellen GRJR en MVS:

Het vaststellen van het bovenregionaal plan JHP heeft invloed op beide inkoopmodellen. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de inkoop vormgegeven gaat worden: regionaal of bovenregionaal gezamenlijk inkopen. Dit wordt duidelijk bij het vaststellen van de continuïteitsplannen van beide aanbieders.

MVS blijft medeverantwoordelijk voor de afspraken met betrekking tot JHP.

Financiële consequenties:

Het bovenregionaal plan JHP wordt als kader door aanbieders gebruikt in hun continuïteitsplannen. Vanuit deze plannen wordt de komende maanden duidelijk welke financiële gevolgen er zijn voor regio's. Het gaat daarbij vooral om de hoogte van de continuïteitsbijdrage die regio's hierin moeten doen. De hoogte van de bijdrage aan aanbieders is nu nog niet in te schatten, dit is onder andere bijvoorbeeld afhankelijk of de aanbieders een sluitende business case kan aanleveren (desnoods op het niveau van locatie) en hoeveel andere regio's/gemeenten buiten Zuidwest er per locatie betrokken moet worden. Wij informeren u zodra meer duidelijkheid gegeven kan worden hierover.

De hoogte van de bijdrage voor iedere regio uit het landsdeel wordt volgens de vastgestelde verdeelsleutel (zie bijlage 4, Verdeelsleutels) aan de regio's toebedeeld.

Gemeenten en jeugdhulpregio's zijn breed van mening dat deze kosten geheel ten laste van VWS zouden moeten komen, dit conform de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer (zie bijlage 5). Het landsdeel werkt een lobbystrategie hiertoe uit.

Personele consequenties:

Geen.

Juridische consequenties:

Juridische en inkoopadviseurs zijn nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom JHP.

5. Vervolprocedure

Planning:

- Eind april ligt er een voorkeursscenario voor JHP
- Op 30 mei 2023 is er een bestuurlijk vervolgesprek gepland met de staatssecretaris over het interbestuurlijk toezicht.
- Medio 2023 worden de continuïteitsplannen door Schakenbosch en iHUB opgeleverd.
- Na de Zomer: 2^e update in 2023 van het bovenregionaal plan

